

Zmieniać i doskonalić tradycyjne metody szkoleniowe

Wywiad z Marcinem Dąbrowskim, Prezesem [Stowarzyszenia E-learningu Akademickiego](#) i ekspertem SGH ds. e-learningu

W jakich sytuacjach/uwarunkowaniach najlepiej sprawdzają się szkolenia e-learningowe?

E-learning może mieć szerokie zastosowanie, sprawdza się w zaspokajaniu różnych potrzeb doształcania pracowników. Najbardziej upowszechnionym i masowym obszarem są szkolenia instruktażowe, poczynając od kursów BHP, ochrony przed zagrożeniami sieciowymi czy pierwszej pomocy przedmedycznej, poprzez kursy obsługi oprogramowania, po kursy związane z nowo wprowadzanymi produktami czy usługami. Dobrze rozwijającym się obszarem jest podwyższanie specjalistycznych kompetencji przez menedżerów w ramach otwartych kursów, oferowanych zarówno na krajowym rynku, np. przez Akademię PARP czy ośrodki akademickie, jak i przez międzynarodowe inicjatywy MOOCs – Massive Open Online Courses. Te ostatnie prowadzone są przez największe i najbardziej prestiżowe uniwersytety na świecie.

Czy e-learning w jakikolwiek sposób zagraża rynkowi tradycyjnych metod szkoleniowych?

E-learning zmienia i doskonali tradycyjne metody szkoleniowe. Najbardziej efektywną formą kształcenia jest blended learning, łączący zalety stacjonarnego szkolenia z wykorzystaniem środowiska wirtualnego. Ta formuła z powodzeniem stosowana jest w szkolnictwie wyższym oraz znakomicie sprawdza się w obszarze specjalistycznych szkoleń biznesowych, wymagających bardziej złożonych metod dydaktycznych niż kursy instruktażowe. Korzyści z jej stosowania dotyczą nie tylko efektów dydaktycznych, ale również efektywniejszego wykorzystania czasu i oszczędności w ponoszonych kosztach – infrastruktury czy dojazdów, jak również świadczeń kompensacyjnych (tj. wydatków na pracowników ponoszonych pomimo zaniechania przez nich pracy na czas szkolenia) i tzw. kosztów alternatywnych dla procesu szkoleniowego (tj. kosztów potencjalnie utraconych korzyści z pracy osób, które uczestniczą w szkoleniu tradycyjnym).

W jaki sposób można skutecznie łączyć e-learning ze szkoleniami stacjonarnymi?

Stosowane są różne formuły różnicujące udział i sposób wykorzystania metod stacjonarnych oraz niestacjonarnych. Na przykład część zajęć, która ma charakter wykładowy, realizuje się poprzez e-learning, a tę o charakterze praktycznym – na tradycyjnych spotkaniach. Jednocześnie pierwsze relacje, ważne dla procesu szkoleniowego, tworzy się w kontakcie bezpośrednim. Natomiast przestrzeń

wirtualna służy do rozwinięcia interakcji pomiędzy szkolącymi się czy pomiędzy szkolącymi się a trenerem.

W jakich branżach i zakresach tematycznych najlepiej sprawdza się e-learning?

Nie ma żadnych ograniczeń dotyczących branż czy tematów. Nawet w doskonaleniu kompetencji miękkich e-learning ma swoje zastosowanie, przynajmniej wspierająco – we wspomnianej już formule blended learningu.

Czy ze szkoleń e-learningowych korzystają raczej przedsiębiorstwa, czy osoby prywatne?

Ciągle jeszcze głównym odbiorcą szkoleń e-learningowych w Polsce jest pracownik firmy, która postanowiła dokształcić swój zespół. Sytuacja ta jednak się zmienia – osoby aktywne zawodowo, które wiedzą, jak ważne jest ciągle podnoszenie kwalifikacji, by rozwijać się i być konkurencyjnym na rynku pracy, coraz częściej samodzielnie inwestują czas i niejednokrotnie środki finansowe, by uczestniczyć w szkoleniach internetowych. Dynamika tych zmian będzie coraz większa – ze względu ewolucję form kształcenia na studiach i coraz częstsze sięganie po wspomniane otwarte masowe kursy online przez osoby młode, które dopiero wejdą na rynek pracy.

Jak w ciągu ostatnich lat ewoluowała branża e-learningu? Czy boom na szkolenia przez internet wyhamował, czy popyt wciąż rośnie?

Myśląc o cyklu życia technologii/usługi w przypadku szkoleń korporacyjnych – jesteśmy w fazie dojrzałości, w której dynamika rozwoju działalności zmniejsza się, a zakres i skala działalności stabilizują się. Zupełnie odmiennie wygląda sytuacja w przypadku indywidualnego wykorzystania e-learningu przez osoby aktywne zawodowo, które chcą samodzielnie podwyższać kompetencje istotne na rynku pracy. Tu znajdujemy się na początku fazy wzrostu, będącej następstwem etapu wprowadzenia innowacji na rynek.

Czy osoby biorące udział w szkoleniach e-learningowych powinny wyróżniać się jakimiś specjalnymi cechami w porównaniu do uczestników tradycyjnych kursów?

Tak, aby odnieść sukces, osoby takie muszą wyróżniać się poziomem motywacji. Badania dowiodły, iż e-learning przynosi dużo lepsze efekty od stacjonarnych szkoleń, ale dotyczy to osób posiadających wewnętrzną motywację do podwyższania kwalifikacji. W przypadku e-learningu dużo łatwiej jest zrezygnować z udziału w kursie, a trudniej utrzymać stałą aktywność. Nie stanowi to jednak przeszkody w rozwoju tej formy szkoleń, bo przecież grupa osób, które są zmotywowana do ciągłego poszerzania swojej wiedzy i umiejętności, dynamicznie rośnie.

Jakie są Pańskie prognozy dla polskiego rynku e-learningu na najbliższe lata?

Bardzo dobre. W ostatnich latach, dzięki szkoleniom organizowanym ze wsparciem środków unijnych, mamy coraz bardziej świadomych oraz chętnych do podwyższania kompetencji pracowników i pracodawców. Obie strony poszukują jak najbardziej efektywnych dróg zdobywania nowej wiedzy i umiejętności. Dobrze przygotowany

program edukacyjny z zastosowaniem e-learningu znakomicie odpowiada na te potrzeby.